

Fjordhesten Danmark - foreningen for avl og sport

www.fjordhest.dk

Nyttige mail-adresser:
 Formand Flemming Hjorthøj:
 formand@fjordhest.dk
 Avlsudvalget: avl@fjordhest.dk
 Sportsudvalget: sport@fjordhest.dk
 Jubilæumsudvalget: jubi@fjordhest.dk

Vi anbefaler på Facebook:
 Grupperne:
 'Fjordhesten Danmark'
 'Fjordheste til salg' (også købsannoncer)
 Fjordhesten DK*s 75 års jubilæum
 Endvidere siden (kan også ses af folk, der ikke er på Facebook)
 'The Fjord Horse Studbook in Denmark' (info på engelsk)

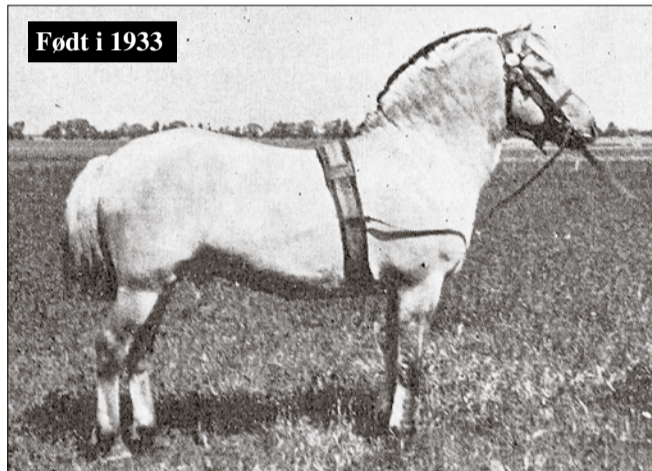
Vi anbefaler på Facebook:
 Foreningsgrupperne (dvs. kun for medlemmer af foreningen Fjordhesten Danmark)
 'Fjordhesten DK, Medlemshjørnet'
 'Fjordhesten DK, 2016 - avl'
 'Fjordhesten DK, 2016 - DM og EM'

Kom til fest sammen med fjordhestene

Den 4.-7. august bliver Vilhelmsborg ramme om foreningens 75 års stambogsjubilæum. Vi præsenterer det bedste inden for såvel avl som sport.

Af Birgit Mortensen (avlsudvalget – mail til os på avl@fjordhest.dk)

Hans EFJH 7 er født i Danmark i 1933, importeret 'i moders liv' (F: Noralv N 897/Mf: Frimann N 736). Hans blev en af datidens avlsmatadorer og gennem sønnen Vestmann FJH 266 fik han også stor indflydelse på fjordhestevlen i Holland, hvor Vestmann blev kendt som Westmann og stambogsført under nr. I 2 (I for Importeret). I 1946 havde Hans 11 kårede sønner og 65 kårede døtre.

Jubilæer er milepæle. Oprindelsen til ordet er det latinske jubilæus, som vi godt kan tillade os at oversætte til 'jubelfest'. Et jubilæum markerer, at et bestemt antal år er gået siden en bestemt (glædelig) ting skete. Fjordhesten Danmark fejrer i år et 75 års jubilæum. Den første stambog med kårede hingste og hopper blev udgivet i 1941. Vi kunne også have fejret et 85 års jubilæum. Det er nemlig så mange år siden, at de 'fjordheste-ansvarlige' i De samvirkende jyske Husmandsforeninger besluttede at sætte avlsarbejdet i system, bl.a. ved at lave regelsæt for stambogsføring, kåring af hingste og hopper samt afkomsvurdering. Det gør Danmark til verdens næstældste fjordhesteland.

Fra 'Hest af norsk Vestlandsrace' til 'Fjordhest'
 Vor races vugge stod i det norske Vestland, en utrolig smuk del af Norge, der er rig på fjorde og fjelde. I 1941 var racens navn 'He-

ste af norsk Vestlandsrace'. Men det var langt og tungt at bruge i det daglige. Allerede i stambogens bind V, der udkom i 1949, var det ændret til 'Heste af norsk Fjordrace'. I dag siger vi bare 'Fjordhest'. Kært barn har mange navne, og det har fjordhesten også haft. Et af dem har i særlig grad 'bidt sig fast' i folks bevidsthed, nemlig 'nordbaggen'. Det har aldrig været racens officielle navn, men

blev et kælenavn tilbage i 30'erne og 40'erne og nogle bruger det stadig. 50 år senere fik det en mere negativ klang, og foreningen så gerne, at det udgik af nutidsproget.

Husmandshesten

For 100 år siden var det de små landbrug, altså husmændene, der især havde glæde af importen fra Norge. Sådanne fortsatte det op gennem første halvdel af 1900-tallet. Især stod hestene stærkt i de nordjyske amter (Hjørring og Aalborg), men de bredte sig ud over landet. I bind II af stambogen, der blev udgivet i 1943 fortæller det, at der i årene 1900-1940 blev indført 15.683 heste og føl fra Norge. Det største antal kom i 1914, hvor der blev indført 4.740.

Der blev allerede for 90-100 år siden oprettet hesteavlforeninger og der blev i 20'erne holdt hoppekåringer. Nu kom hingstene også med. Formålet var naturligvis at finde de bedste avlsdyr, så

der kunne komme gang i en dansk produktion af små heste til husmandsbrugene, som efterspurgt en robust hest, der var nem at fodre og havde et godt temperament. I begyndelsen af 40'erne var 28 hesteavlforeninger tilknyttet de samvirkende jyske husmandsforeninger. Bl.a. stillede de avlshingste til rådighed for områdets hoppeejere. Kun ganske få hingste var dengang privatejede. Det var der ikke økonomi til på de små landbrug. Hans EFJH 7 blev i 1937 solgt til St. Restrup Hesteavlforening for kr. 3.800 kontant. Det lyder måske ikke af så meget, men omregnet til nutidskroner svarer det til kr. 132.703. Det er der ikke mange fjordhingste, der koster i dag.

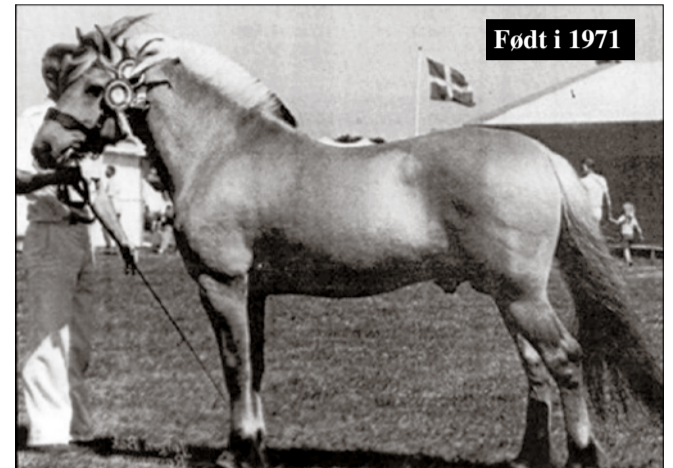
Fritidshesten

Men vi ved jo, hvordan det gik. Landbruget blev mekaniseret. Traktorerne rullede ind og antal heste gik dramatisk ned. Det var også skæbneår for fjordhestene, men de avlsansvarlige i 70'erne og 80'erne så behovet for en fritidshest og handlede derpå bl.a. gennem kåringerne. Den hingst, der fik allerstørst betydning for processen med at ændre avlen af fjordheste

fra arbejdsheste til fritidsheste, var Rei Halsnæs EFJH-S 542. Rei blev født i 1971 og da han blev sat til salg som åring, købte en af vore mest markante opdrættere ham. Han havde endnu ikke fået navn, men blev opkaldt efter sin far Reidulf med tilføjelse af Halsnæs, som opdrætteren havde brugt til sine heste siden 1962. Rei blev kåret i I kl. i Danmark i 1974 og senere i både Norge og Tyskland (Hessen), men skiftede aldrig ejer. Da han døde i 1992 stod der i vort medlemsblad, at han havde godkendte sønner i syv lande, ni kårede sønner i Danmark, 68 kårede døtre, 23 point for afkom og et avlsindeks på 136. Dertil ca. 50 placeringer i dressur. Kort sagt endnu en avlsmatador, der som hans kåringsnummer fortæller, er optaget i såvel vor elitestambog som vor sportsstambog.

Nutiden

Den 4.-7. august fejrer vi stambogsjubilæum på Vilhelmsborg (Bedervej 101, 8320 Mårslet). Det bliver fire dage med det bedste fra avl og sport. Avlsudvalget inviterer til medaljekåringer for hopper og vallakker, det finder sted torsdag den 4. Der

Da Rei Halsnæs EFJH-S 542 (F: Reidulf FJH 481/Mf: Horskjær Eid FJH 471) døde i 1992 havde han godkendte sønner i ni lande. Han var avlsmatadoren i 70'erne og 80'erne.

bliver hingstekåring med meget tæt på 30 deltagere den 5. og 6. august. Søndag den 7. bliver der tre showklasser, hvor Årets hingste, hopper og vallakker, udpeget i 1997 og fremefter, dyster med hinanden om at blive udpeget til Jubilæumshingsten, Jubilæumshoppen og Jubilæumsvallakken 2016. I tre andre showklasser vil deltagerne i avlsklasserne og DM-EM kunne møde hinanden i konkurrence om at blive udpeget til Showhingsten, Showhopperen og Showvallakken 2016. Du er velkommen til Vilhelmsborg. Entreen er så

beskeden som 100 kr. for et armbånd, der giver dig adgang alle fire festlige jubilæumsdage.

Du kan læse meget mere om jubilæet på vor hjemmeside www.fjordhest.dk.

Er du på Facebook, så er den åbne gruppe 'Fjordhesten DK's 75 jubilæum' en anden mulighed. På den engelske side 'The Fjord Horse Studbook in Denmark' vil vi i de kommende uger præsentere nogle af deltagerne i jubilæet.

Føllene er fremtiden. Når foreningen fejrer sit 100 års jubilæum i 2041, så vil det måske være dette lille hingsteføl, der bliver omtalt som 20'ernes og 30'ernes avlsmatador.